

THEMA: *FRIS*

Tekst: Adrie Boxmeer Beeld: Michel ter Wolbeek

De Soester Duinen is één van de grootste stuifzandgebieden van Nederland. De ideale plek om het hoofd op te frissen na een stevige brainstorm over de toekomst van het accountantsvak. Uitwaaien in de 'Sahara van Soest' met drie jonge beroeps-
genoten. Blijft er nog werk over voor accountants?

**'ER BLIJVEN
ALTIJD MENSEN
NODIG DIE
DE DATA**

Interpreteren'

Nieuwe-generatie-accountants Claudia Koppen (33), Diane den Dunnen (28) en Bas Herrijgers (34) wisselen hun ideeën uit in het kantoor van Famed in Amersfoort, de werkplek van Claudia Koppen. Drie jonge accountants, allen lid van NBA Youngs Profs, die ieder een andere weg zijn ingeslagen: een openbaar accountant, een accountant in business die eerst in het openbaar beroep werkte en een overheidsaccountant.

NIET VER GENOEG

Een fris gesprek met jonge accountants. Wat vinden ze van hun vak? Hoe zien ze de toekomst? Wat moet er veranderen? Om met het laatste te beginnen: verreweg het meest frisse idee dat het drietal heeft gaat over het accountancyonderwijs. Een idee dat voor de instanties die

vorig jaar tot een andere opzet van het onderwijs besloten zelfs een tikkeltje te fris was.

“Deze verandering is een goede stap, maar gaat niet ver genoeg”, klinkt het eensgezind. “Want er blijft een verschil tussen RA en AA. Wij zijn voor één opleiding tot basis-accountant, met één beroepstitel. De basisopleiding moet studenten een solide fundament geven waar ze vervolgens een specialisatie bovenop kunnen zetten. In de basis moet aandacht zijn voor de traditionele vakken, maar ook voor IT en beroepsethiek. Daarna moeten studenten zich specialiseren in veel meer richtingen dan nu mogelijk is. Hierdoor is het ondoenlijk dat de accountant van de toekomst van alles even goed op de hoogte is. Hij moet dus samenwerken met anderen. Maar uiteindelijk is hij degene die de leiding en het overzicht behoudt. De accountant van de toekomst moet dus ook over kwaliteiten beschikken om dit soort processen in goede banen te leiden en te regisseren.”

Die ene beroepstitel met een specialisme heeft alleen maar voordelen. Claudia: “Het geeft duidelijkheid aan de buitenwereld, het maatschappelijk verkeer. De pluriformiteit blijft, maar zorgt nu nog voor verwarring, terwijl we als accountants dezelfde basis delen. Iedereen die de afgelopen jaren de berichtgeving in de media over ons vak heeft gevolgd, weet wat we bedoelen. Berichtgeving die ertoe heeft geleid dat de regelgeving rond accountants onder druk van de politiek is toegenomen. Ik baal ervan dat ik

***‘DE BASISOPLEIDING MOET
STUDENTEN EEN SOLIDE
FUNDAMENT GEVEN WAAR ZE
VERVOLGENS EEN SPECIALISATIE
BOVENOP KUNNEN ZETTEN.’***

'ER BLIJVEN ALTIJD MENSEN NODIG OM DIE DATA OM TE ZETTEN IN WAARDEVOLLE INFORMATIE.'

me telkens moet verdedigen tegen gedrag van anderen waarvoor ik, als accountant in business, niet verantwoordelijk kan worden gehouden."

Diane: "Ik mag dan openbaar accountant zijn, maar de uitwassen waren niet op ons kantoor. We worden er echter wel op aangekeken, omdat de buitenwereld 'een accountant' ziet." Haar gevoel sluit aan bij Claudia: "Eén titel en daarna specialiseren geeft duidelijkheid. Alle accountants delen dezelfde basis, de VGBA, en de essentie van het beroep: betrouwbaarheid van informatie bevorderen. Daarnaast is het accountantsberoep continu in beweging. Dat vereist een flexibele opleiding."

BESTAANSRECHT

Hoewel ze nog relatief jong zijn, hebben ze al het nodige zien veranderen in hun vak. Bas: "Dan heb ik het vooral al over hoe de buitenwereld tegen accountants aankijkt. Iedereen vindt tegenwoordig iets over accountants. We moeten als beroepsgroep steeds meer ons bestaansrecht rechtvaardigen. Vroeger was het vanzelfsprekend dat je voor een controle een accountant inschakelde. Maar er komen nu ook andere spelers op de markt die dit soort werkzaamheden kunnen doen. Vergelijk het met *game-changers* als Airbnb en Uber en je begrijpt dat met de opmars van fintechs de traditionele accountant vroeg of laat ook met zo'n *gamechanger* te maken krijgt."

Al jaren wordt er voorspeld dat veel van de taken van de mkb-accountant door automatisering zullen verdwijnen. Maar gebeurt het ook? Bas: "Ik denk dat een andere vraag veel belangrijker is, namelijk of elke mkb-accountant zich moet aanpassen. Vergelijk het met boeren: die kunnen al jaren overstappen op een melkrobot. Dan hoeven ze niet meer voor dag en dauw te melken, zeven dagen in de week. De jonge generatie boeren omarmt dit. Maar een boer die al tig jaar zijn vak uitoefent, ziet de noodzaak niet om te veranderen. En hij hoeft dat ook niet te doen. Dat geldt ook voor de accountancy. Traditionele mkb-kantoren zijn nog steeds belangrijk voor hun cliënten. Er is ook vraag naar hun werk, want niet elke ondernemer is een jonge innoverende *startup*. Daarentegen omarmt de jongere generatie de ontwikkelingen wel. Uiteindelijk zullen hierdoor de werkzaamheden van de mkb-accountant veranderen. Maar dat is een geleidelijk proces."

Diane: "Misschien heeft die boer wel een beetje gelijk. In 2007, aan het begin van mijn opleiding op Nyenrode, →

DRIE JONGE ACCOUNTANTS

Bas Herrijgers begon in 2001 aan de duale opleiding accountancy bij de Belastingdienst. Hij is er nooit meer weggegaan. Hij werkt in Breda als accountant op de afdeling Grote Ondernemingen.

Claudia Koppen startte in 2003 met de duale hbo-opleiding en kwam in eerste instantie terecht in het mkb, bij Hartgring & Vermeulen en Flynth. Sinds april vorig jaar werkt ze als riskmanager bij Famed, een bedrijf dat zich toelegt op medical factoring: het versturen en innen van facturen voor professionals in de zorg.

Diane den Dunnen begon in 2007 met haar opleiding aan Nyenrode en met haar baan bij Hak + Baak Accountants. In 2011 stapte ze over naar DEMAC Accountants/Consultants in Culemborg, dat begin dit jaar met SKH Accountants en Adviseurs uit Berkel en Rodenrijs fuseerde tot New Vision Groep. Ze is er controleleider. Het kantoor richt zich voornamelijk op de auto-branche en tuinders.

TOEKOMSTVISIE VAN NBA YOUNG PROFS

De NBA heeft in oktober 2017 het rapport 'Een beroep met toekomst' uitgebracht, de NBA-bestuursvisie op beroep en beroepsorganisatie. Diane en Bas hadden beiden zitting in een themagroep die werkte aan de inhoud van dat rapport. Claudia maakte eerder deel uit van de 'Arenagroep', die in december 2016 een eerste verkenning uitbracht. In de aanloop naar het rapport uit oktober jl. hebben de NBA Young Profs in de zomer hun eigen visie op de toekomst van het accountantsberoep gepresenteerd.

Die visie is gebaseerd op drie pijlers: innovatie, educatie en cultuur. De invloed van de young professional, de trots op het beroep en het vertrouwen staan centraal in de nadere uitwerking van die visie. Meer informatie is te vinden via nba.nl/youngprofs.

vertelde de docent dat het vak rigoureus zou veranderen door automatisering. XBRL was het toverwoord. Er is zeker van alles veranderd sindsdien, maar niet in de mate die toen werd voorspeld. De essentie van ons beroep blijft: de betrouwbaarheid van informatie bevorderen."

Accountants zijn door hun goede opleiding voorbereid op de ontwikkelingen van de toekomst, is de overtuiging van Claudia. "Ik heb destijds gesolliciteerd bij Famed voor de functie van controller, maar na het eerste sollicitatiegesprek werd mij de functie van riskmanager aangeboden. Enkele typische eigenschappen van accountants speelden daarbij een rol, zoals financiële skills, de verbindende rol, analytisch vermogen en *helicopterview*. Op onze Finance-afdeling zitten nu twee accountants. Er gaat een enorme geldstroom door onze boeken heen. Onze expertise draagt bij aan een betere administratieve organisatie en betere interne beheersing."

Diane: "De gedrags- en beroepsregels zijn de basis voor het handelen van een accountant."

JUNIOR ACCOUNTANTS

Claudia ziet de toekomst voor de accountancy optimistisch in. Ze gelooft er niets van dat automatisering het vak volledig zal wegvagen. "Computers kunnen veel, maar niet alles. Informatie verzamelen, dat kunnen computers inderdaad veel beter. Door de vele informatie, big data,

kunnen betere besluiten worden genomen. Klopt ook. Maar er blijven altijd mensen nodig om die data om te zetten in waardevolle informatie. Dat kan een rol van de accountant zijn: betrouwbaarheid geven aan de informatie die de computer heeft geproduceerd."

Toch zal er werkgelegenheid verdwijnen. Want informatie die nu standaard digitaal voorhanden is, werd vroeger door junior accountants verzameld. Bas: "Ik vraag me af of er nog wel werk overblijft voor juniors." Diane: "Daarbij komt dat seniors steeds vaker als accountant in business gaan werken. De uitdaging is om die te blijven binden aan het openbaar beroep. Het is een relevant beroep, we moeten de aantrekkelijkheid ervan bevorderen."

Jongeren staan per definitie meer open voor technologische ontwikkelingen. Een open deur. NBA Young Profs vindt dan ook dat de jongere generatie accountants het voortouw moet nemen om innovatie binnen het beroep aan te jagen. Dat betekent niet per se dat de nieuwe generatie elke ontwikkeling kritiekloos omarmt. Neem nu bijvoorbeeld *blockchain*. Bas: "Dat is een ontwikkeling waarover iedereen het heeft, maar waarvan lang nog niet iedereen de mogelijke impact ervan overziet."

WERKDRUK

Tot slot nog gaan we in op de aloude discussie over de werkdruk in de accountancy, zeker voor jongeren die naast hun carrière ook vaak aan het begin staan van het stichten van een gezin. Hoeveel dagen werken ze per week? Bas: "Vijf dagen. Bij de overheid krijg je alle ruimte voor een goede *work life balance*. Bovendien is de overheid een goede werkgever, met goede secundaire arbeidsvoorwaarden."

Claudia: "Ik heb altijd vier dagen gewerkt, maar als openbaar accountant werkte ik veel meer dan mijn contracturen. Ik heb een dochter van negen jaar. Een betere verdeling van werk en privé was voor mij een belangrijke reden om te kijken naar een functie als accountant in business."

De cultuur bij Famed ervaar ik anders dan als openbaar accountant. Ik heb nu meer ruimte voor mijn privéleven."

Diane: "Ik werk als openbaar accountant. Werk en privé valt te combineren, ook nu ik enige tijd geleden ben teruggegaan in werktijd, na de geboorte van mijn zoontje: van vijf naar vier dagen. Omdat ik een mooi beroep uitoefen ga ik ervoor. Het is in bepaalde perioden behoorlijk druk, maar het is te doen." ←

**'WE MOETEN ALS
BEROEPSGROEP STEEDS
MEER ONS BESTAANSRECHT
RECHTVAARDIGEN.'**